

Nye energivinduer kontra restaurering

Af direktør Johny H. Jensen, VinduesIndustrien

Danmark skal spare på energien – både af økonomiske og miljømæssige årsager. Og et af de steder, hvor der kan spares mest, er ved opvarmningen af vore boliger, der lægger beslag på hele 40 pct. af det samlede energiforbrug herhjemme.

Et afgørende element, når det gælder boligens opvarmning, er husets vinduer. Det er baggrunden for, at Folketinget har vedtaget en række love, der bl.a. stiller specifikke krav til nye vinduer. De nye krav gælder allerede fra 2010, men ventes strammet yderligere i 2015 og 2020.

Men én ting er krav, noget andet at få etableret et system som gør det muligt for forbrugerne på en let og gennemskuelig måde, at vælge de vinduer, der opfylder de nye bestemmelser – eller mere til. Vinduers energiforhold er nemlig en kompleks størrelse. F.eks koster vinduer energi om natten, når der slipper varme ud til omgivelserne. Omvendt bidrager de til opvarmningen i fyringssæsonen på en dag med sol. Også vinduets størrelse og udformning spiller naturligvis en stor rolle i energiregnskabet for boligen.

Alt dette har VinduesIndustrien i Danmark sammen med Energistyrelsen overført til en overskuelig energimærkningsordning, som alle producenter til det danske marked kan tilslutte sig. Ordningens drift varetages af Teknologisk Institut med en uvildig tredjepartskontrol for bl.a. at sikre, at det ikke er vinduesbranchen, der kontrollerer sig selv!

Det kontrollerede og testede vinduessystem tildeles et energimærke på en skala fra A til F, hvor A angiver de bedste energiegenskaber. Mærket C svarer til lovkravet i det nye Bygningsreglement BR10 fra 2010, og afspejler således de aktuelle myndighedskrav. Mærket B svarer til de lovkrav - som forventes indført fra 2015 - og mærket A er tilsvarende de forventede lovkrav fra 2020. Allerede i dag, kan enkelte danske producenter tilbyde A-mærkede vinduer.

Referencevinduet

Som udgangspunkt er det umuligt at etablere et retvisende og simpelt mærkningssystem, som dækker alle typer af vinduer. Vinduer fremstilles som bekendt i et utal af størrelser, konstruktioner og udformninger.

Energimærkningen har derfor ligesom Bygningsreglementet BR10 valgt at tage afsæt i et såkaldt referencevindue – altså et idealvindue som alle andre vinduer så energimæssigt forholderes til. Der er valgt det såkaldte europæiske referencevindue, som er et et-fags oplukkeligt vindue i størrelsen 1,23 x 1,48 meter.

Det er fageksperters og VinduesIndustriens vurdering, at mærkningsordningen med afsæt i dette referencevindue giver et troværdigt resultat og derfor er dækkende for langt de fleste vinduer, som sælges i Danmark.

Det er logisk, at mærkningen efter skalaen A-F er mest præcis, når det gælder vinduer med en størrelse og udformning tættest på referencevinduet. Jo mere opdelt vinduet er med poste og sprosser, jo større er risikoen for en mindre forskydning i den tildelte rangordenen. For at minimere den risiko, er der i ordningen indført et forbud mod at anvende såkaldte gennemgående sprosser, ligesom det er et krav, at poste skal være udført i samme materialer som karm og ramme.

Desuden er der indført krav om, at alle producenter udover selve mærkningen i klasserne A-F skal oplyse om vinduets helt aktuelle energidata. Dette meget omfattende og specifikke datablad gør det muligt direkte på alle relevante energiparametre at sammenligne eksempelvis om det rent energiøkonomisk er mest fordelagtigt at udskifte vinduerne i et ældre hus eller man måske skal foretrække en renovering løsning med forsatsruder.

Undtagelserne

Den nye mærkningsordning henvender sig primært til renoveringer, hvor husejeren overvejer at skifte til mere energirigtige vinduer. Især når det gælder den ældre bygningsmasse vil ønsket om at bevare husets oprindelige arkitektur ofte spille en væsentligere rolle. I de tilfælde vil en restaurering af de gamle vinduer som oftest være den mest attraktive løsning.

I denne forbindelse er det værd at understrege, at man med forsatsvinduer – og i lille grad vinduer med koblede rammer – kan opnå de ønskede energibesparelser og samtidig bevare den arkitektoniske værdi, der ligger i de gamle vinduer. En sådan restaurering vil i nogle tilfælde give et resultat, der matcher nye vinduer med et C eller måske B mærke.

Gælder det vinduesudskiftning i fredede bygninger, så er disse helt undtaget fra de nye energikrav.

Det er VinduesIndustriens vurdering, at vinduer med koblede rammer eller ældre renoverede vinduer med forsatsruder har en markedsandel i Danmark på 2-3 pct. Det er netop indenfor disse små grupper de fleste vinduer findes, hvor den nye energimærkning ikke er optimal og i erkendelse heraf har myndighederne i Bygningsreglementet BR10 indført en separat krav sætning på restaurerede vinduer med forsats.

Kritik

Den nye mærkningsordning har siden den blev lanceret været udsat for kritik fra fortalere for bygningsbevaring, og det har bl.a. været hævdet, at VinduesIndustrien med ordningen forsøger at fremme en udskiftning af vinduer, hvor en restaurering af de gamle vinduer kunne være en bedre løsning.

VinduesIndustrien er helt uforstående overfor denne kritik og medgiver gerne, at restaurering af gamle vinduer kan være en fin løsning, når det æstetiske vejer tungt.

Kombineret med eksempelvis forsatsvinduer kan denne løsning tilmed give en fin energiøkonomi.

Men VinduesIndustrien fastholder, at den nye mærkningsordning, når det drejer sig om renoveringer, hvor vinduesudskiftninger er fordelagtige, er et fremragende redskab til at vælge de vinduer som giver den bedste energiøkonomi, og man finder det væsentligt at understrege, at den er udviklet i tæt samarbejde med myndighederne og er underlagt en uvildig certificering

Det er VinduesIndustriens opfattelse, at den model som ligger til grund for mærkningsordningen – og som er udarbejdet af DTU, Danmarks Tekniske Universitet – er så nøjagtigt som det er praktisk muligt. De marginale undtagelser og unøjagtigheder er uundgåelige og kan minimeres eller helt elimineres, når man er opmærksom herpå. De kan og bør ikke bruges som grundlag for at miskreditere en ordning, som VinduesIndustrien er overbevist om vil være til stor glæde og gavn for både forbrugerne i al almindelighed og samfundet i særdeleshed.